

Til LO

Oslo, 14.12.2022

Konsekvensutredning havbunnsmineraler

Det vises til høring: konsekvensutredning – undersøkelse og utvinning av havbunnsmineraler på norsk kontinentalsokkel.

Forbundet for Ledelse og Teknikk har følgende landsmøtevedtak om temaet:

«FLT vil at det legges til rette for et stabilt aktivitetsnivå på norsk sokkel, med økt innslag av nye næringer som karbonfangst og -lagring, hydrogen, ammoniakk, havvind, havbruk og mineralutvinning. FLT vil utvikle og ikke avvike sektoren».

«I et elektrifisert samfunn, er mineraler viktig. Det er usikkert hva som er mineraltilgangen på havbunnen og på land i Norge. Kartleggingen av hva landet sitter på av ressurser har startet. Dette arbeidet må intensiveres. Allerede nå bør det gjøres et prinsippvedtak om hvordan eierskapet til mineralressursene skal være, og hvordan de skal utnyttes kommersielt. Det må opprettes et statlig mineralselskap som skal ha som oppgave å forvalte de store verdier som finnes på norsk territorium».

For FLT er det viktig at det ikke er tvil om eierskapet til funnene, og at det reguleres utfra de tanker og intensjoner som ligger bak for eksempel eiendomsretten til olje- og gassforekomstene. Inntektene fra mineralutvinning skal komme befolkningen til gode, og eies av befolkningen sammen.

Det er et økende globalt behov for utvinning av mineraler. Alle industrielle verdikjeder trenger mineraler. Mineralene er grunnleggende kritiske for det grønne skiftet, og vil være avgjørende for om dette er gjennomførbart. «Overgangen til fornybare energikilder vil kreve en rekke kritiske mineralressurser, i alt fra mobilteknologi til transport- og energiomlegging», står det i selve høringen. Som eksempel på det økte behovet brukes etterspørselen etter kobber og sjeldne jordartsmetaller. Den vil øke med 40 prosent frem mot 2040. Etterspørsel etter nikkel og kobolt er ventet økt med 60-70 prosent, og litium med nesten 90 prosent mot 2040. Blant annet derfor er FLT positiv til utvinning av havbunnsmineraler. Jfr. landsmøtevedtak.

En mineralnæring i Norge vil bidra til å sikre forsyningen av viktige mineraler og metaller fra norsk kontinentalsokkel. Produksjon og raffinering av flere sentrale mineraler, skjer i dags i et fåtall land. Disse landene kan ha et styresett som gjør det vanskelig å gjøre seg avhengig av dem for å sikre kritisk råmateriale i fremtiden. FLT savner en utdypende drøfting av sikkerhetsaspektet for Norge og Europa i konsekvensutredningen.

Utvinnings av mineraler skjer på en rekke steder på måter som er uforenelig med menneskerettighetene og arbeidstakerrettigheter. Vi ønsker at sikre og gode arbeidstakerrettigheter i forbindelse med utvinning skal være en del av det videre arbeidet.

Funnene av manganrike skorper og sulfidforekomster på norsk kontinentalsokkel kan bidra en ny og viktig næring for Norge. Det er viktig allerede nå å utrede og støtte oppunder en verdikjede for mineralutvinning, fra leting til utvinning og til bruk. FLT ønske seg en strategi for dette som går hånd i hånd med konsekvensutredningsarbeidet. I dette er det viktig at det stilles høye krav til HMS og sikkerhet. Utvinning av havmineraler vil være en ny næring på verdensbasis. Dermed vil det bli utviklet et marked norske bedrifter kan være en del av.

FLT har merket seg at konsekvensutredningen viser at det vil ha miljømessige konsekvenser når utvinningen foregår, men at dette er begrenset. Når det gjelder klimautslippene i forbindelse med næringen, er det viktig at avgiftspolitikken og utslippskvoter er hovedvirkemidlene fortsatt.

Utvinnings må utføres i nært samarbeid med fiskerinæringen.

Behovet for mineraler i det grønne skifte, økt fokus på arbeidstakerrettigheter, sikkerhetspolitiske hensyn og mulighetene for næringsutvikling gjør at FLT støtter havbunnen åpnes for utvinning av havbunnsmineraler.

Vi håper dette innspillet kan være av nytte.

Med vennlig hilsen

Ulf Madsen
Forbundsleder
Forbund for Ledelse og Teknikk